

"ישיבישע בלאט" "לאמדעס" ב"דף היומי" בשו"ת ומ"מ

דף ה.

1. לומר לך שאם חטא יחיד אומרים לו כלך אצל יחיד וכו', וקשה הא זה כבר רואים אצל אדם הראשון שחטא ואחר שעשה תשובה אמר לקין עשיתי תשובה ונתפשרתי עם קוני (ב"ר כב' יג), וא"כ למה צריך את מעשה דוד?
2. שהקים עולה של תשובה, וקשה מה שייך תשובה, והא אמרין כל האומר דוד חטא אינו אלא טועה?
3. אלא כמי שלא באנו לעולם, ופרש"י שלא היינו חשובים, וצ"ע הכוונה, ועיקר הדבר קשה וכי בגלל שאנו מרויחים מהחטא של פלוני אנו צריכים להחזיק לו טובה?

תוד"ה וצריכא, ויל"ע למה לא פירשו בפשיטות כדברי רש"י שהוצרך לשלוט היצר בשניהם, עי' מהר"ם, ועי' רעק"א שציין לשער אפרים נ' ומסקנתו דעיקר חידוש התוס' למה הוצרך לפרט במה חטאו, עי"ש

כל העושה מצוה וכו' מקדמתו והולכת לפניו, וכל העובר וכו' מלפנתו, בבאור חילוק הלשונות עי' מהרש"א, ועי"ש מהו קשורה בו ככלב, ועי' עיון יעקב סוטה ג', ועי' מהרש"א שם, ובראשית חכמה שער היראה פ"ח לבאר במה שונה קשורה בו ממלפנתו, ועי' מכתב מאליהו ח"א עמ' 68.

וכי ספר היה לו לאדם הראשון, עי' ליקוטי מאמרים לרצ"כ מלובלין, דזהו גם ספרא דאדם הראשון שראה רבי בב"מ פה; עי"ש ביאורו.

תוד"ה אין, ביארו דיש ב' גופים, ועי' פתח עיניים לחיד"א דזה היחל מדור הפלגה, ועי' שו"ת ב עלי התוס' דפעמים מחליף המלאך ואלו הם המשומדים והגרים.
עוד בענין זה דאין בן דוד בא וכו', עי' תוס' נדה יג', עי' מהרש"א וחת"ס שם.

לא קבלו ישראל את התורה אלא כדי לא יהא מלאך המוות שולט בהן, עי' מהר"ל באור הענין שכיון שהתורה כולה רוחנית ללא חומר כלל, לכן הדבק בה לגמרי היה מתפשט ממנו החומר.

תוד"ה אלא, כתבו מנין לגמ' דמתו דדתן ואבירם הוא שירדו מנכסיהם, והנה לגבי בנים מצינו בבמדבר ט"ז כל מפורש דהיה להם בנים, ועי' דעת זקנים שמות ד' יט' דאף אם נולדו אח"כ לא היה קוראם מתים, אמנם בתוס' ר"א דחה דכיון לפי מצבם כרגע לא היו בנים היו נקראים מתים, ועי' מפרשים נדרים ז': איך הראיה שלא היו מצורעים ממה שישבו בקרב המחנה הרי אלו נגעים שקודם מת'ת שאינם מטמאים (נגעים ז' א), ובפשטות כיון שנרפאו במ'ת רק חזרו אח"כ הוי כמו נגעים דלאחר מת'ת, עי"ש חת"ס מצפה איתן שלמי נדרים ומהר"ץ חיות.

היה להם לומר תן אתה, ומוכח מכאן דאף שיראת שמים היא בידי אדם מועלת בזה תפילה, עי' תוס' חכמי אנגליה מהרש"א ומהר"ל.

ע"ב

1. יצרם מסור בידן ואין הם מסורים מיד ביד יצרם, וקשה מהו כפל הלשון?
2. והתנן בארבעה פרקים, וקשה מה הקושיא, הא התם איירי לענין שחיטה שהיא בערב החג, והכא איירי לענין מתי קונים?

3. אמה מכרתי לשחוט, ויל"ע למה נקט אמה בדווקא, ועוד קשה דרש"י פי' דבער"פ קונים הרבה בהמות לקר"פ, וקשה הא אינו בא אלא מן הזכרים?
4. מנין למחוסר אבר שאסור בבן נח, והנה הרמב"ם מלכים פרק ט' השמיט הלכה זו ויל"ע מדוע?
5. תד"ה מניין, כתבו שמקרא דאיש איש ילפינן שעכו"ם מחוייב להביא קרבנות, וקשה דמזה רק למדו שמקבלים מהם, אבל שחובה להביא נלמד מבל יחל שנאמר רק לישראל?

לא קאי איניש אדעתיה דרביה עד ארבעין שנין, ועי' תוס' סוטה כב: שהשווה בין דין זה לדין ש אל יורה עד שיהיה בן ארבעים והוכיח מכאן שזה משעה שהתחיל ללמוד, ועי' מהרש"א שם ורש"י לקמן יט: שפליגי, והסברא לחלק בין הדברים וכן מפורש בתוס' ר"א לקמן ששם זה לא דין בהמשכת הזמן, אלא שבגיל ארבעים דעתו מיושבת עליו, משא"כ כאן הכוונה שלוקח לו מ' שנה להבין את הדבר על בוריו.

כשור לעול וכחמור למשא, במהר"ל פי' דשור הוא טורח השכל ומשא החמור הוא חלישות הגוף, באדרת אליהו למד ששור לתורה וחמור לגמ"ח, או דשור זה עיון, וחמור זה בקיאות (פי' הגר"א למשלי יד' ד), וכ"כ החת"ס חולין ז', ובעין אליהו פי' דשור לעול ללמוד בעצמו וחמור למשא ללמד התלמידים.

ומי בעינן כולי האי עי' רש"י, ובמהר"ם ע"ד, עי' מש"כ בדף ב. בסתירת דבריו בין כאן למשנה בטעם האיסור, עיין כאן בר"ן, ועי' תוס', ברשב"א ומלא הרועים.

צריך להודיעו, עיקר הסוגיא בחולין פג', ועי"ש מאירי ורמב"ן אי חיוב ההודעה הוא משום איסור לא תשחט וקרינן לא תשחטו, או מדין מקח טעות.

עיו"ט האחרון של חג, עי' רש"י, וברש"ש מה שהעיר, ובחולין פג'. פירש באופן אחר, ע"ע פי' התוס' כאן.

תוד"ה ומי, ע"ע רשב"א וריטב"א ב. איך שישבו דעת רש"י, ע"ע רא"ש.

הכא דלהקרה קאי בעינן תלתא יומי, עי' ריטב"א מה שביאר בקושיא ותי' הגמרא.

שואלין בהלכות הפסח שלשים יום, בענין הלכה בו בזהמה"ז עי' תוס' כאן וב"ח וט"ז סי' תכט', ועי"ש האם נוהג גם בשאר חגים, עי' ב"י ומג"א ועי' חת"ס בסוגיין.

בדין מחוסר אבר בקרבנות בן נח וישראל, עי' תוס' כאן ובזבחים סח: עי' מנחת חינוך רפ"ו ב-ד, ובגוף הדבר יש לחקור בדין מחוסר אבר שפוסף בעוף האם בגלל שהוא מום גדול וזה פוסל גם בעופות, או שזהו דין חדש של מחוסר אבר ובו אין חילוק בין בהמה לעוף, ויש שרצו לתלות זאת בשני התירוצים בתוס', עי' מימיני מיכאל.

הניחא למ"ד טריפה אינה יולדת וכו', ועי' רעק"א ושער המלך שחיטה יא' א' האם ניתן להוכיח מכאן שגם זכר טריפה אינו מוליד, דאל"כ בעי קרא מכל החי לזכרים, ע"ע מחזיק ברכה נ"ג יג'.

התשובות בעמוד הבא

התשובות

- השתדלנו להביא את תמצית דברי המפרשים, מלבד אלו המובאים בגמ' כמו תוס', מהרש"א רש"ש וכדו'.
1. כן הקשה בבכור שור, ולכאורה התי' פשוט דאף שנמחל חטאו וכמו שאומרים בהושענות לשבת, המצאתו כופר וחנינה, בכל אופן לא נמחק לגמרי וכמו שרואים שנקנסה עליו מיתה, ובזה מובן גם למה לא סגי במה שמפורש בתורה בהרבה מקומות שתשובה מועלת, דלולי מעשה דדוד לא היו מאמינים שניתן למחוק לגמרי את החטא, ועוד תי' שהרי הקב"ה הראה לאדה"ר את כל הדורות ושם ראה שדוד עשה תשובה ומזה למד גם הוא לעשות.
  2. עי' מהרש"א שאמנם במעשה לא חטא אבל במחשבה חטא שהרי אולי לא ימות אוריה, ובזה מתיישבים ב' המאמרים.
  3. עיקר הקושיא איתא ביערות דבש ח"א דרוש יב', עי' מה שתירץ, והנראה לבאר ע ל פי מה שביאר הדרש משה בדברי רש"י שאם לא היו חוטאים היו משיגים את כל עומק התורה ממשה רבינו ולנו לא היה נשאר מה לחדש, וזה זכינו בזכות החטא, וע"ז אנו מכירים טובה.

ע"ב

1. ביארו המפרשים דגם אחר שהיצר מסור בידם לעשות אתו רצון קונם, ויעשוהו, לא יגרום להם היצר לנצל את להנאת עצמן ולמילוי תאוותם, ועי' פרי צדיק וישלח ד'.
2. עי' עבודת עבודה ועדיין צ"ע.
3. בגוף האיסור עי' רא"ש חולין ה' ב' אי יש להוכיח מכאן דאיסור אותו ואת בנו נוהג רק בנקבות, או דאורחא דמילתא נקט, שאביו אין אנו יודעים מי הוא, ועל רש"י תי' בבכור שור דהיו מקריבים עם הפסח הרבה קרבנות שיהא נאכל על השובע.
4. עי' שער המלך שחיטה יא' א' שזה בגלל קושיית התוד"ה מנין, שלא נמנה איסור זה ב-ז' המצוות, ועי' ריטב"א שאם עבר והקריב אינו נהרג, ועי' בבנין שלמה שכן פי' הדעת הרמב"ם, ועי' משנה למלך מלכים י' ז, וקה"י סימן ב'.
5. כן הקשה רעק"א, ותירץ באבני מילואים א' סק"ב שבאמת כל חיובו הוא מדין אמירתו לגבוה כמסירתו להדיוט ויש פה חוב ממון, אבל לא איסור של בל יחל, ועי' קה"י ב' ב', ובמצפה איתן כתב דחיובם נלמד מהאבות שהיו בני נח ונענשו כשאחרו נדריהם.

לע"נ רבי חיים בן ציון בה"ג רבי משה זצ"ל נלב"ע טו' כסלו תשע"ח

להנצחות והארות 0527652935, או 7652935@gmail.com לקבלת הדף במייל שלח

בקשה לכתובת זו, והדף יישלח אליך בל"ג מידי יום.

חדשו! נפתח קו טלפון בו ניתן לשמוע את השאלות והתשובות מידי יום-יום 0795255901

השאלות יתנו מידי בוקר - התשובות בשעות אחה"צ, בקרוב יהיה ניתן להשאיר תשובות.